

Voornaamwoorden

Onderwerp	Bezittelijk	Object	Voorzetsel +	Wederkerend
<i>Ik</i>	Mijn	Mij	Mij	Me
<i>Jij / Je - U</i>	Jouw - Uw	Jou / Je - U	Jou - U	Je - Zich
<i>Hij* - Zij - Het</i>	Zijn - Haar	Hem** - Haar -Het	Hem - Haar -Het	Zich- Zich
<i>Wij</i>	Onze / Ons	Ons	Ons	Ons
<i>Jullie</i>	Jullie	Jullie	Jullie	Je
<i>Zij / Ze</i>	Hun	Ze / Hen**	Hen	Zich

* "hij" & DE naamwoorden

* alleen voor mensen

Naamwoorden

Het

metalen namen
landen, regio's en steden (*het Spanje*)
windstreken (*het zuiden, het noorden*)
talen namen (*het Nederlands*)
- je (*het tafeltje, het meisje*)
- schap (*gebied of waardigheid*)
be-, ge-, ont-, ver- (*het verkeer, het ontbijt*)
- dom (*gebied of gemeenschap*)

De

bomen namen (*de eik*)
munten namen (*de gulden*)
muziekinstrumenten (*de piano - ! het orgel, het clavicebel, het bekken*)
letters (*de a*)
riviers (!*het IJ*)
lente / zomer / herfst/ winter
- dom (*de rijkdom*)
- nis (*de geschiedenis - ! het vonnis*)
- ij (*de bakkerij*)
- schap (*de vriendschap - !het gezelschap, het landschap, het vaderschap, het koningschap*)
- ie (*de natie*)
- teit (*de universiteit*)
- theek (*de bibliotheek*)
- meter (*de thermometer*)
- iek (*de statistiek - ! het publiek*)
- ing

Meervoud

-X > -XEN
boek > boeken

-VC > -VCCEN
*zak > (*za- ken) – zakken*

-VVC > -VCEN (aa,ee,uu en oo)
*zaak > (*zaa- ken) - zaken*

-VV+S > -VV+Z+EN
muis > muizen

-EL / -ER / -EN / -EM / -AAR / -AARD/ -ERD > + -S
sleutel > sleutels / luidspreker > luidsprekers / toren > torens

!de wonderen, de engelen, de middelen, de Spaanjaarden

-V > -V'S
foto > foto's

Aanwijzend voornaamwoord

dit - dat

enkelvoud
enkelvoud (+ HET naamwoord)
meervoud

dichtbij
deze
dit
deze

ver
die
dat
die

Afgeleiden woorden

- ING

werkwoord > substantief
(zich) herinneren > de herinnering (meervoud + -en)

- HEID

adjectief > substantief
vrij > de vrijheid (meervoud + -en)

- BAAR (mogelijk om te doen)

werkwoorden > adjectief
lopen > loopbaar

- LOOS (zonder)

substantief > adjectief
het einde > eindeloos

- RIJK (met veel)

substantief > adjectief
de invloed > invloedrijk

Bijvoeglijk naamwoorden of adjectieven

naamwoord + werkwoord + adjectief

Het is mooi.
Het is zwaar.

de/een/... + adjectief + E + naamwoord

C + V + C > C + V + CC + E
Dik *Dikke*
Dun *Dunne*
Vol *Volle*

.. + C + V V + C > C + V + C + E
Zwaar *Zware*
Duur *Dure*
Rood *Rode*

adjectief -en > -en (nooit -ene)
een houten tafeltje - een houten stoel

een + adjectief X + HET naamwoord

De mooiE jas - een mooiE jas - mooiE jassen
Het mooiE raam - een mooiX raam - mooie ramen

Vergelijking

- ER // - ST

Klein - Kleiner - Kleinst
Mooi - Mooier - Mooist
Slecht - Slechter - Slechtst
Ver - verDer - verst

Goed - Beter - Best

HEEL

Ik ben heel oud

-ER ... DAN ... (-E)

Ik ben groter dan jij
Dat huis is kleiner dan de mijne

NET ZO....ALS or EVEN.....ALS

Ik ben net zo groot als jij
Ik ben even groot als jij

Werkwoorden

> Regelmatige werkwoorden

Weke werkwoorden: D familie

Luisteren

Gebiedende wijs: *Luister!*

Tegenwoordige	Verleden	Toekomende	Conditionalis	V.T.T. / V.V.T.
Ik luister	Ik luister <u>de</u>	Ik zal luister <u>en</u>	Ik zou luister <u>en</u>	Ik heb/had <u>ge</u> luister <u>d</u>
Jij luistert	Jij luister <u>de</u>	Jij zult luister <u>en</u>	Jij zou luister <u>en</u>	Jij hebt/had <u>ge</u> luister <u>d</u>
Hij/zij/het/U luistert	Hij/zij/het/U luister <u>de</u>	Hij/zij/het/U zal luister <u>en</u>	Hij/zij/het/U zou luister <u>en</u>	Hij heeft/had <u>ge</u> luister <u>d</u>
Wij luister <u>en</u>	Wij luister <u>den</u>	Wij zullen luister <u>en</u>	Wij zouden luister <u>en</u>	Wij hebben/hadden <u>ge</u> luister <u>d</u>
Jullie luister <u>en</u>	Jullie luister <u>den</u>	Jullie zullen luister <u>en</u>	Jullie zouden luister <u>en</u>	Jullie hebben/hadden <u>ge</u> luister <u>d</u>
Zij luister <u>en</u>	Zij luister <u>den</u>	Zij zullen luister <u>en</u>	Zij zouden luister <u>en</u>	Zij hebben/hadden <u>ge</u> luister <u>d</u>

*GE +

BE- / VER- / ON- / IN- / OVER- / GE- + *GE

Weke werkwoorden: T familie

>> 'T FoKSCHaaP X

Dansen

Gebiedende wijs: *Dans!*

Tegenwoordige	Verleden	Toekomende	Conditionalis	V.T.T./V.V.T.
Ik dans	Ik danst <u>e</u>	Ik zal dans <u>en</u>	Ik zou dans <u>en</u>	Ik heb/had <u>ge</u> dans <u>t</u>
Jij dans <u>t</u>	Jij danst <u>e</u>	Jij zult dans <u>en</u>	Jij zou dans <u>en</u>	Jij hebt/had <u>ge</u> dans <u>t</u>
Hij/zij/het/U dans <u>t</u>	Hij/zij/het/U danst <u>e</u>	Hij/zij/het/U zal dans <u>en</u>	Hij/zij/het/U zou dans <u>en</u>	Hij heeft/had <u>ge</u> dans <u>t</u>
Wij dans <u>en</u>	Wij danst <u>en</u>	Wij zullen dans <u>en</u>	Wij zouden dans <u>en</u>	Wij hebben/hadden <u>ge</u> dans <u>t</u>
Jullie dans <u>en</u>	Jullie danst <u>en</u>	Jullie zullen dans <u>en</u>	Jullie zouden dans <u>en</u>	Jullie hebben/hadden <u>ge</u> dans <u>t</u>
Zij dans <u>en</u>	Zij danst <u>en</u>	Zij zullen dans <u>en</u>	Zij zouden dans <u>en</u>	Zij hebben/hadden <u>ge</u> dans <u>t</u>

*GE +

BE- / VER- / ON- / IN- / OVER- / GE- + *GE

Sterke werkwoorden

Lopen

Gebiedende wijs: *Loop!*

Tegenwoordige	Verleden	Toekomende	Conditionalis	V.T.T. / V.V.T.
Ik loop	Ik liep	Ik zal lopen*	Ik zou lopen*	Ik heb/had <u>ge</u> lopen*
Jij loopt	Jij liep	Jij zult lopen*	Jij zou lopen*	Jij hebt/had <u>ge</u> lopen*
Hij/zij/het/U loopt	Hij/zij/het/U liep	Hij/zij/het/U zal lopen*	Hij/zij/het/U zou lopen*	Hij heeft/had <u>ge</u> lopen*
Wij lopen*	Wij liepen	Wij zullen lopen*	Wij zouden lopen*	Wij hebben/hadden <u>ge</u> lopen*
Jullie lopen*	Jullie liepen	Jullie zullen lopen*	Jullie zouden lopen*	Jullie hebben/hadden <u>ge</u> lopen*
Zij lopen*	Zij liepen	Zij zullen lopen*	Zij zouden lopen*	Zij hebben/hadden <u>ge</u> lopen*

*GE +
BE- / VER- / ON- / IN- / OVER- / GE- + *GE

** loop > (*loo- pen) lo- pen

> Onregelmatige werkwoorden

Werkwoord: Zijn

Tegenwoordige : Ik ben, Jij/U bent, Hij/Zij is, Wij zijn, Jullie zijn, Zij zijn

Verleden: Ik was, Jij was, Hij/Zij/U was, Wij waren, Jullie waren, Zij waren

Toekomende: Ik zal zijn, Jij zal zijn, Hij/Zij/U zal zijn, Wij zullen zijn, Jullie zullen zijn, Zij zullen zijn

Conditionalis: Ik zou zijn, Jij zou zijn, Hij/Zij/U zou zijn, Wij zouden zijn, Jullie zouden zijn, Zij zouden zijn

V.T.T. (Voltooid Tegenwoordige Tijd): Ik ben geweest

V.V.T. (Voltooid Verleden Tijd): Ik was geweest

Werkwoord: Hebben

Tegenwoordige : Ik heb, Jij hebt, Hij/Zij/U heeft, Wij hebben, Jullie hebben, Zij hebben

Verleden: Ik had, Jij had, Hij/Zij/U had, Wij hadden, Jullie hadden, Zij hadden

Toekomende: Ik zal hebben

Conditionalis: Ik zou hebben

V.T.T.: Ik heb gehad

V.V.T.: Ik had gehad

Werkwoord: Gaan

Gaan - Ging - Gegaan

Tegenwoordige : Ik ga, Jij gaat, Hij/Zij/U gaat, Wij gaan, Jullie gaan, Zij gaan

Verleden: Ik ging, Jij ging, Hij/Zij/U ging, Wij gingen, Jullie gingen, Zij gingen

Toekomende: Ik zal gaan

Conditionalis: Ik zou gaan

V.T.T.: Ik ben gegaan

V.V.T.: Ik was gegaan

Werkwoord: Zeggen

Zeggen - Zei - Gezegd

Tegenwoordige : Ik zeg, Jij zegt, Hij/Zij/U zegt, Wij zeggen, Jullie zeggen, Zij zeggen

Verleden: Ik zei, Jij zei, Hij/Zij/U zei, Wij zeiden, Jullie zeiden, Zij zeiden

Toekomende: Ik zal zeggen

Conditionalis: Ik zou zeggen

V.T.T.: Ik heb gezegd

V.V.T.: Ik heb gezegd

Modale hulpwerkwoorden

Zullen		zal - zullen	
	een belofte/garantie doen:	<i>Ik zal je morgen het geld teruggeven</i>	
	een voorstel doen:	<i>Zullen we vanavond bij de pizzeria gaan eten?</i>	
	waarschijnlijkheid uitdrukken:	<i>Jan zal wel weer dronken zijn</i>	
	praten over toekomst:	<i>Ik zal volgende week naar Australië vertrekken</i>	
Zouden		zou - zouden	
	onzekerheid over bewering:	<i>Er zouden 6 mensen overleden zijn bij die brand</i>	
	irrealis:	<i>Als ik jou was, zou ik die auto niet kopen</i>	
	irrealis in perfectum:	<i>Als je het met gezegd had, zou ik die auto niet gekocht hebben</i>	
	een voorzichtig advies geven:	<i>zou ik iets mogen vragen?</i>	
	een beleefde vraag stellen:	<i>zou ik kans hebben om beroemd te worden?</i>	
	een voorzichtige vraag stellen:	<i>'Ik zal het doen' Hij zei dat hij het zou doen</i>	
	indirectie rede:		
Willen	wil	wil (wilt*) - willen	wilde (wou) - wilden (wouden)
	wens uitdrukken:	<i>Ik wil volgend jaar in Frankrijk gaan wonen</i>	
	mogelijkheid uitdrukken:	<i>Mijn oom drinkt teveel. Alleen's morgen, dan wil hij nog wel eens nuchter zijn.</i>	
Moeten	obligatie	moet - moeten	moest - moesten
	noodzakelijkheid uitdrukken:	<i>De planten moeten elke dag water hebben.</i>	
	advies geven:	<i>Die film is fantastisch, daar moet je echt naartoe.</i>	
	vermoeden uitdrukken:	<i>Die film moet erg goed zijn, zullen we ernaar toe gaan?</i>	
Hoeven		hoef - hoeven	hoefde - hoefden

noodzakelijkheid ontkennen: *Die planten hoeven niet elke dag water hebben*

Kunnen	possibiliteit capaciteit	<i>kan (kunt*) - kunnen</i>	<i>kon - konden</i>
---------------	-----------------------------	-----------------------------	---------------------

in staat zijn tot iets: *Ik kan geen Russisch lezen*
 in gelegenheid zijn tot iets: *Zaterdag? Dan kan ik je helaas niet helpen*
 beleefd verzoek doen: *Kun je geld wisselen voor de automaat*
 mogelijkheid uitdrukken: *Die autoreparatie kan wel uren gaan duren*

Mogen	permissie	<i>mag -mogen</i>	<i>mocht - mochten</i>
--------------	-----------	-------------------	------------------------

toestemming hebben: *Ik mag mijn ouders vanavond naar de discotheek!*
 mogelijkheid uitdrukken: *Mocht ik te laat komen, dan bel ik je!*
 tegenstelling uitdrukken: *Hij mag dan al 15 jaar in Portugal wonen, Portugees spreekt hij niet!*

Moeder	wil	een nieuwe fiets voor mijn broer	kopen
Hij	mag	niet naar school gaan	(gaan) *
Zij	willen	een modern huis	(hebben) **

S P.V. REST INFINITIEF

* De infinitief 'gaan' mag je na 'moeten, mogen, kunnen, willen' altijd weglaten

** De infinitief 'hebben' mag je na 'willen' altijd weglaten

Hij zegt	dat	wij	naar de les	moeten	komen
Zij komen allen	als	zij	iets	kunnen	doen
	LINK	S	REST	HULPWERK P.V.	INFINITIEF

De concrete werkwoorden

➤ leggen

Ik leg dit boek op de tafel

liggen

De messen liggen op tafel
 De sinaasappel ligt op het bord
 De jas ligt op de bank
 Leuven ligt in Brabant
 Het hotel ligt in het centrum
 De slaapkamer ligt op de eerste verdieping
 Ons huis ligt in Leuven

➤ zetten

Ik zet mijn glas op de tafel

staan

Het boek staat in de kast
 De borden staan op de tafel
 Het nieuws staat in de krant
 De zinnen staan in het boek
 Een word staat in een zin
 Het adres staat op de brief
 Waar sta jij op die klasfoto?
 Ons huis staat in Leuven

➤ gaan zitten

Ik ga zitten

zitten

Ik zit hier en jullie zitten daar
 Er zit een muis in de keuken
 Er zitten bijen op de bloemen

➤ doen / stoppen /steken (binnen in iets brengen)

Stop jij de kinderen vanavond in bed?
 Ik had mijn portefeuille in mijn zak gestoken

Dar zit erop
 Dar zit het hem
 Dar zit verkeerd

➤ hangen

Ik hang mijn jas aan de kapstok

hangen

Morgen hangt mijn jas daar nog

Negatie

Het werkwoord	+ NIET	+ adjectief
het substantief		+ adWerkwoordium
		+ voorzetsel

*Ik zwem niet
Ik heb dat boek niet
Ik ben niet moe
Ik loop niet snel
Ik zit niet op de tafel*

adjectief GEEN + NAAMWORDEN

*Ik lees geen boek
Ik heb geen honger
Ik krijg geen geld*

ooit / altijd > NOOIT
iemand > NIEMAND

*Ik zoek iemand om te weken
Ik heb nog niemand gezien*

iets > NIETS

*Zoek je iets, Emma?
Ik heb hier niets gezien*

ergens > NERGENS

*Die zijn ergens buiten
Ik heb ze nergens gezien*

meer > NIET MEER

Scheidbare werkwoorden

Bij de vervoeging van een scheidbaar ww komt het eerste stukje van het hele ww achteraan.

Ik nodig jullie uit

Bij gebruik van een hulpwerkwoord komt het hele werkwoord achteraan

Ik wil jullie voor mijn feestje uitnodigen

Participium: prefix + ge + verbum
Stefan heeft zijn vriendin vanmorgen opgebeld

Niet separabele verba: be- / ge- / ver- / er- / ont- / her-

Aankomen - Aantrekken - Aflopen - Afwassen - Binnenkomen - Dichtdoen - Instappen - Klaarmaken - Meebrengen - Meegaan - Meenemen - Nadenken - Neerzetten - Opbellen - Opblijven - Oplossen - Opruimen - Opzoeken - Overmaken - Schoonmaken - Terugbellen - Teruggeven - Uitnodigen - Uitslapen - Uitstappen - Voorlezen - Weggaan - Weggeven -

Vragen

WAT?

WELKE? (WELK (onzijdig))

WANNEER?

HOEVEEL?

WAAROM?

- **want** + onderwerp + vervoegd werkwoord + rest (+ infinitief/voltooid werkwoord)

want hij is ziek

want hij heeft teveel gesnoept
want hij wil Nederlands leren

- **omdat** + onderwerp + rest + vervoegd werkwoord
omdat hij ziek is
+ voltooid deelwoord + vervoegd werkwoord
omdat hij teveel gesnoept heeft
+ vervoegd werkwoord + infinitief
omdat hij Nederlands wil leren

WIE?
HOE?
WAAR?
WAARHEEN?

Voegwoorden

En

Jean zit huiswerk te maken en Mustafa kijkt tv.

geeft aan dat je het tweede getal moet optellen bij het eerste

vb: een en een is twee

synoniem: plus

tegenstelling: min

verbindt twee woorden, woordgroepen of zinnen met elkaar

vb: mijn vader en moeder, zij dansen en zij zingen

Maar (tegenstelling)

Jean zit huiswerk te maken maar Mustafa kijkt tv.

geeft een tegenstelling aan

vb: hij is wel aardig, maar ook een beetje gek

synoniemen: doch echter nochtans

niet meer dan dat

vb: hij heeft maar twee kinderen

synoniemen: slechts enkel

algemene uitdrukkingen:

laat maar [het hoeft niet meer]

nee maar! [verbaasde uitroep]

toe maar [ga ermee door]

ik deed het zo maar [zonder duidelijke reden]

het is maar al te duidelijk [erg duidelijk]

hij bleef maar eten [hij ging ermee door]

Of (keuze)

Drink je koffie of wil je liever thee?

verbinding tussen twee mogelijkheden

vb: je gaat naar school of je gaat werken

Want (reden)

Ik drink thee, want ik vind koffie niet lekker.

er wordt een reden of argument genoemd

vb: Piet gaat niet naar de film want hij heeft hem al gezien

synoniemen: immers namelijk

handschoen met aparte duim

vb: ze droegen dikke wanten bij het skiën

zelfstandig naamwoord: want

de want

de wanten

het wantje

Onderwerp + werkwoord + rest + **en - maar - of - want** + onderwerp + werkwoord + rest

Onderwerp + werkwoord + rest + **conjunctie** + onderwerp + rest + werkwoord
Conjunctie + onderwerp + rest + werkwoord +, + werkwoord + onderwerp + rest

Reden, oorzaak:

Omdat

het woord noemt een reden

vb: ik kan niet komen omdat Jan ziek is

vb: ik ga naar de tandarts omdat ik kiespijn heb

synoniemen: aangezien daar

Doordat

noemt een oorzaak

vb: doordat het ging regenen werd het feest een mislukking

vb: doordat het hard gevoren heeft, ligt er overal ijs op de sloren

Tijd:

Toen (vroeger)

Na "toen" wordt altijd de evliden tijd gebruikt; het is een feit

na dat andere

vb: eerst trok ik mijn shirt aan en toen mijn trui

synoniemen: daarna dan vervolgens verder

op dat ogenblik, in die tijd

vb: toen droegen we korte rokken

van toen af aan [vanaf dat moment]

tegenstellingen: nou nu

tijdstip in het verleden

vb: vroeger, toen we nog vaak konden schaatsen

tegenstellingen: nu tegenwoordig thans

Als (presens en toekomst)

Na "als" wordt meestal de tegenwoordige tijd gebruikt; het is een voorwaarde.

geeft een tijdstip aan

vb: als hij zijn ontbijt op heeft, gaat hij naar buiten

synoniem: waneer

geeft aan wat iemand is

vb: als moeder maak ik me daar zorgen over

dit is de directeur. Als zodanig zit hij de vergadering voor [in die functie]

geeft een vergelijking aan

vb: het gebouw is net zo hoog als de kerk

Wanneer (presens en toekomst)

geeft een tijdstip aan

vb: wanneer je komt, is het alweer lente

synoniem: als

geeft een tijd, dag, maand enz. aan

vb: wanneer kom je: dinsdag of woensdag?

Terwijl (ongeveer gelijktijdig)

Terwijl kan in de tegenwoordige tijd en in de verleden tijd gebruikt worden.

in dezelfde tijd; tegelijkertijd

vb: terwijl ik streek, kookte mijn man het eten

Voordat (volgorde van gebeurtenissen)

eerder dan

vb: voordat het begon te regenen scheen de zon nog

synoniem: voor

tegenstelling: nadat

Nadat (volgorde van gebeurtenissen)

na het moment dat

vb: nadat de kinderen naar bed waren, werd het stil

tegenstellingen: voor voordat

Totdat (tot een bepaalde tijd)

Sinds (vanaf een bepaalde tijd)

Sinds wordt meestal in de tegenwoordige tijd gebruikt

vanaf dat moment

vb: er is hier veel gebouwd sinds de oorlog

synoniem: sedert

Zodra (meteen als)

Het kan in de tegenwoordige tijd en in de verleden tijd gebruikt worden.

zo gauw als; meteen als; direct op het moment dat

vb: zodra ik achttien ben, koop ik een auto

vb: zodra ik achttien was, haalde ik mijn rijbewijs

Voorwaarde

Als

geeft een voorwaarde aan, in het geval dat

vb: als het regent moet je de was binnenhalen

vb: ik ga naar de tandarts als ik kiespijn heb

synoniemen: wanneer indien zo

Wanneer

geeft een voorwaarde aan, in het geval dat

vb: wanneer Jan mee gaat, ga ik ook mee

synoniemen: als indien zo

Mits / Op voorwaarde dat

alleen op voorwaarde dat

vb: we komen morgen, mits de weg begaanbaar is

synoniemen: als - alleen als - indien

Tenzij

behalve als

vb: we gaan elke dag wandelen, tenzij het regent

synoniemen: als niet

Tegenstelling

Hoewel

geeft tegenstelling aan

vb: hoewel het regende, ging de wedstrijd door

synoniem: ofschoon

Ofschoon

Schrijftaal

geeft tegenstelling aan

vb: ik ging mee winkelen, ofschoon ik erg moe was

synoniem: hoewel

Gevolg

Zodat

Op een manier dat / geeft een gevolg aan

vb: het sneeuwde, zodat de wegen slecht begaanbaar werden

vb: Het heeft hard gevoren, zodat er overal ijs op de sloren ligt.

U kunt een zin nooit beginnen met zodat

Doel

Opdat

Schrijftaal

vb: Kom allemaal vroeg opdat we op tijd kunnen vertrekken

Zodat

geeft een doel aan

vb: Ik spaar zoveel mogelijk geld, zodat ik volgend jaar met vakantie naar mijn geboorteland kan gaan.

Andere Voegwoorden

Aangezien

vb: aangezien ik moe ben, ga ik nu slapen

synoniemen: daar, omdat

Al

zelfs als

vb: al praat je nog zo zachtjes, ik hoor je toch wel!

eerder dan je gedacht had

vb: is het al zeven uur?

synoniem: reeds

tegenstellingen: pas *amper* nauwelijks net zojuist *zoëven* onlangs laatst

alles, zonder uitzondering

vb: ik heb al het werk gedaan

algemene uitdrukkingen:

Arie is niet al te modern [hij is niet zo erg modern]

Je kunt dat al of niet doen [wel of niet]

Alsof

het is niet zoals het lijkt

vb: de leraar deed alsof hij boos was

- alsof ik dat niet weet! [dat weet ik heus wel]

- hij was niet echt boos, maar hij deed alsof [hij deed alsof hij boos was]

Behalve	<p>wat niet wordt meegerekend vb:hij zwemt nooit, behalve als het snikheet is synoniem: uitgezonderd</p>
Dan	<p>na dat andere vb:eerst tanden poetsen en dan naar bed synoniemen: daarna toen vervolgens verder op die tijd vb:tot vanmiddag, dan praten we verder! tot dan! [tot op de afgesproken tijd] in een vergelijking vb:mijn broer is groter dan mijn zus algemene uitdrukkingen: vooruit dan maar [ik vind het wel goed] en wat dan nog? [wat maakt het uit?] doe dan ook je best! [doe toch je best!] zij schrijft nu en dan [soms]</p>
Dat	<p>geeft aan dat het wat verder bij de spreker vandaan is vb:dit boek vind ik mooi, maar dat niet tegenstelling: dit waarmee je verwijst vb:het hondje dat aan kwam lopen, moet hier weg</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. in dat geval kom ik lopen [als dat zo is, kom ik lopen] 2. dat spreek vanzelf [natuurlijk!] 3. dat treft! [het komt goed uit] 4. ik ga mee, dat wil zeggen als Jan meegaat [als Jan meegaat ga ik ook] <p>waarmee je twee zinnen verbindt vb:ik ben blij dat je morgen weer komt</p>
Doch	<p>geeft een tegenstelling aan vb:hij is lastig doch interessant synoniemen: maar echter nochtans</p>
Dus	<p>geeft logisch vervolg aan vb:ik heb visite, dus ik kan niet mee</p>
Eer	<p>voordat vb:het duurde lang eer de bus kwam wat je een goede naam geeft, waarom je bewonderd wordt vb:de directeur ontving mij, dat was een hele eer</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ter ere van het jubileum [vanwege het jubileum] 2. ik heb de eer u mee te delen .. [het is voor mij heel bijzonder dat ik u mee mag delen ..] 3. hem de laatste eer bewijzen [bij zijn begrafenis zijn] 4. ik heb het naar eer en geweten gedaan [zoals ik dacht dat goed was] 5. Jasper doet de tafel eer aan [hij eet goed] 6. Koen Flink doet zijn naam eer aan [doet wat bij zijn naam past] 7. het in ere herstellen [het opnieuw gaan gebruiken] 8. wie gaat met de eer strijken? [wie krijgt alle bewondering?]
Evenals	<p>net als vb:hij is donker, evenals zijn broer synoniem: zo tegenstelling: evenmin</p>
Indiens	<p>geeft een voorwaarde aan, in het geval dat vb:wilt u bellen indien u verhinderd bent? synoniemen: als wanneer zo</p>
Na	<p>later dan vb:de biologieles komt na de sportles na u [ga uw gang] wat eten we na? [als toetje] tegenstelling: vooraf met uitzondering van vb:op een tientje na heb ik alles betaald algemene uitdrukkingen: ik heb bij lange na niet genoeg gegeten [veel te weinig] hij houdt er een sportwagen op na [die bezit hij]</p>
Naarmate	<p>As (As we grow older we get taller)</p>
Noch	<p>en ook niet, en ook geen vb:ze wilden eten noch drinken noch op de radio, noch op de televisie heb ik het gehoord [nergens dus]</p>

Nu	<p>op dit moment vb: ik wil het nu van je weten tot nu toe gaat het goed [tot op dit moment] van nu af aan ga ik met je mee [vanaf dit moment] synoniem: nu tegenstelling: toen</p> <p>in deze tijd vb: het hier en nu synoniemen: tegenwoordig thans tegenstellingen: eerder vroeger tevoren voorheen</p> <p>algemene uitdrukkingen: nu de zon schijnt [omdat in deze tijd, op dit moment de zon schijnt ...] doe dat nu niet [ik wil niet dat je het doet] nu en dan gaat hij naar school [soms]</p>
Of	<p>geeft aan dat het onzeker is vb: ik weet nog niet of ze komt</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. hij deed of hij mij niet zag [alsof hij mij niet zag] 2. of je gaat naar school, of je gaat werken [een van beide] 3. het is een kilometer of tien [ongeveer tien kilometer] 4. een dag of wat geleden [een paar dagen geleden] 5. heb je lekker gegeten? nou, en of! [zeker!] 6. nauwelijks was hij weg of ze begon te huilen [ze begon te huilen direct nadat hij weg was]
Om	<p>rond iets vb: hij doet een ketting om</p> <p>langer dan gebruikelijk of nodig vb: we reden een heel eind om</p> <p>verstreken, achter de rug vb: het duurde lang voor het kwartier om was synoniem: voorbij</p> <p>een andere kant op vb: hij gooit het stuur om</p> <p>op het tijdstip van vb: ik kom om acht uur</p> <p>vanwege vb: hij staat bekend om zijn grappen</p> <p>met het doel vb: ik doe dit om jou te helpen</p> <p>algemene uitdrukkingen: om de beurt [eerst de een dan de ander] ze lopen om het hardst [ze houden een wedstrijd] hij heeft 'm om [hij is dronken] om het uur [het ene uur wel, het andere niet] om en nabij acht uur [ongeveer om acht uur]</p>
Ondanks (dat)	In spite of (In spite of your terrible crime we have to release you)
Sedert	<p>vanaf dat moment vb: sedert zijn vertrek heb ik niets meer van hem gehoord synoniem: sinds</p>
Tot	<p>niet verder dan vb: ze liep met me mee tot de ingang tot op zekere hoogte ben ik het met je eens [ik ben het gedeeltelijk met je eens] dat is nog tot daar aan toe [dat is nog niet zo erg] tegenstellingen: van vanaf</p> <p>niet langer dan vb: ik blijf tot acht uur tot dadelijk [ik ben zo terug] we blijven tot en met dinsdag [dinsdag ook nog] tot nu toe [in het verleden en ook nu nog] van dag tot dag wordt het drukker [elke dag wordt het drukker] van tijd tot tijd liep hij naar het raam [af en toe deed hij dat] tot ziens [ik ga weg, maar hoop je weer te zien] synoniem: <i>totdat</i></p> <p>algemene uitdrukkingen: tot besluit [als laatste] tot uw dienst [beleefdheidsantwoord als iemand je bedankt]</p>

Totdat

Until (Let's wait here until they arrive)

Uitgezonderd

wat niet wordt meegerekend

vb:iedereen mag mee, uitgezonderd de twee oudsten

synoniem: behalve

Voor

aan de voorkant ervan

vb:de auto staat altijd voor het huis

hij heeft een schort voor [voor zijn lichaam]

aan de voorste speen liggen [meer krijgen dan de anderen]

tegenstelling: achter

eerder dan

vb:ik was voor jou aan de beurt

ik was hem voor [net even eerder dan hij]

synoniem: voordat

tegenstelling: nadat

wie het krijgt

vb:dit boek is voor jou

tegenstelling: van

welk doel het heeft

vb:dit is geld voor de trein

in plaats van

vb:dit is een kwartje voor de moeite

ik heb het voor weinig geld gekregen [ik moest weinig betalen]

dat is voor eigen rekening [dat moet je zelf betalen]

waar je een voorstander van bent

vb:ik ben voor Ajax

ik ben er niet voor [er geen voorstander van]

ik stemde voor de VVD [mijn stem ging naar die partij]

tegenstellingen: tegen *anti*

beter of verder dan anderen

vb:ik ben drie lessen voor

algemene uitdrukkingen:

voor één keer [alleen deze keer]

wat is dat voor ding? [welk soort ding is dat]

hij doet dat voor zijn plezier [omdat hij het leuk vindt]

ik ben vandaag voor het eerst geweest [vandaag was de eerste keer]

voor het geval dat het gaat regenen [als het gaat regenen]

Voordat

eerder dan

vb:voordat het begon te regenen scheen de zon nog

synoniem: voor

tegenstelling: nadat

Zelfs al

Even if (Even if we call you it won't mean you get the job)

Zo

op deze manier

vb:dat moet je zo doen

synoniem: aldus

over een poosje

vb:ik kom zo

synoniemen: dadelijk straks

tegenstellingen: nou nu

net als

vb:zo vader zo zoon

synoniem: evenals

tegenstelling: evenmin

geeft een voorwaarde aan, in het geval dat

vb:zo nodig kom ik helpen

zo mogelijk [als het mogelijk is]

synoniemen: als wanneer indien

als iets uit de werkelijkheid

vb:zo iemand ontmoet je niet vaak

in die mate

vb:hij is al zo groot als zijn vader

zo goed als [bijna]

zo snel mogelijk [met de snelheid die mogelijk is]

synoniem: zodanig

algemene uitdrukkingen:

zo'n twee meter [ongeveer twee meter]

goed zo [goed]

hoe zo? [wat bedoel je daarmee]

zo goed en zo kwaad als het lukte [zover als het lukte]

is dat zo? [is dat waar]

dat lijkt maar zo [het lijkt er alleen maar op]

Zoals

geeft een vergelijking aan

vb:hij doet het zoals zijn vader het altijd deed
dat is niet zoals het hoort [dat hoort niet]

Zolang

gedurende die tijd

vb:ga jij zolang maar televisie kijken

Zonder (dat)

Without (Let's enter the house without waking our parents)

Bijzinnen

met DAT

z1, + dat + onderwerp + rest + vervoegd werkwoord (+ infinitief)

Hij weet, dat ze liegt
Ik denk (niet), dat het morgen mooi weer zal zijn
We hebben gehoord, dat Jan de lotto gewonnen heeft

met OF

z1, + of + onderwerp + rest + vervoegd werkwoord (+ infinitief)

Ik vraag me af, of hij nog komt
Hij twijfelt, of hij vanavond zal meegaan
Het is niet zeker, of hij genoeg gestudeerd heeft

Als de vragen met een vraagwoord beginnen, gebruik je het vraagwoord

Moeder vraagt zich af, wanneer hij komt
Ik twijfel, wat ik voor haar moet kopen
Hij weet niet, hoeveel boeken hij al gelezen heeft

met ALS

- z1 + als + z2 (rest) + vervoegd werkwoord (+ infinitief)

- als + z2 (rest) + vervoegd werkwoord (+ infinitief), + z1 vervoegd werkwoord + z1 onderwerp + rest

Ik doe warme kleren aan, als het koud is
Als het koud is, doe ik warme kleren aan

We gaan wandelen als het niet regent
Als het niet regent, gaan we wandelen

Relatieve bijzin

	Personen	Niet - personen
subject / DE voornaamwoord	DIE	DIE
subject / HET voornaamwoord	DAT	DAT
object / DE voornaamwoord	DIE	DIE
object / HET voornaamwoord	DAT	DAT

Bijzestructuur

z1 + DIE / DAT (+ onderwerp) + rest + vervoegd werkwoord (+ infinitief)

De man DIE te snel rijdt, is gek
De oplossing DIE hij voorstelde, was goed.
Ken je het meisje DAT hij geholpen heeft?
Ken je het boek DAT je gekregen hebt?
Het huis, DAT op een mooie heuvel staat, is al een eeuw oud.
We gaan naar de dierentuin DIE pas geopend is.
De persoon DIE me zijn naam kan vertellen zal beloond worden.
De stoel, DIE van mijn moeder is, zal verkocht worden.

Je kan die relatieve voornaamwoorden NOOIT weglaten.

WAT	>	reden
WANNER	>	tijd
WAAR	>	plaats

Om te + infinitief

om en DOEL uit te drukken

Het regent hard om naar de stad te gaan
Je bent groot genoeg om het zelf te doen
Hij is te lui om veel te studeren

na UITDRUKKINGEN zoals

(“ik heb tijd om te...”, “ik heb geen zin om te...”, “ik ben klaar om...”)

We hebben tijd om en boek te lezen ¡! voor + substantief

TE zinen

We gebruiken TE:

1. om + te + infinitief

Hij is te jong om naar die film te gaan
Ze besluiten (om) naar Barcelona te gaan

Soms wordt “om” weggelaten

2. Zitten / Staan / Liggen / Hangen + te + infinitief

Hij zit te dromen in de klas
De was hangt te drogen aan de waslijn

3. Bij “hoeven”

Je hoeft niet te komen als je geen zin hebt

* Samengestelde werkwoorden worden gesplitst en “te” komt tussen de twee delen van het werkwoord

Het is tijd om mee te komen
Het is verboden om hier over te steken

We gebruiken niet TE:

1. Bij de hulpwerkwoorden + infinitief
(moeten, kunnen, mogen, willen, zullen)

*Ik moet boodschappen doen
Wil jij even naar de bakker gaan?
Ik zal morgen wel koken*

2. Bij zien, horen, voelen, ... + infinitief

*Moeder ziet de kinderen spelen in de tuin
Ik hoor hem al aankommen*

Werkwoorden met TE

Werkwoorden + infinitief met TE

Achten - beginnen - beloven - beogen - besluiten - bevelen - beweren - blijken - denken - dienen - dreigen - durven - eisen - gebieden - gelasten - geloven - hangen - hebben - helpen - hoeven - (be)horen - hopen - komen - leren - liggen - lijken - lopen - menen - plegen - pogen - proberen - schijnen - staan - trachten - vallen - verbieden - vergeten - verklaren - verlangen - verzuimen - vinden - vóórkomen - vragen - vrezen - wagen - weigeren - wensen - zeggen - zien - zijn - zitten

Hasan probeert te schaatsen

John vergeet boodschappen te doen

(opklaren) De lucht begint op te klaren!

Horen met te: behoren

Je hoort op tijd te zijn

Zonder te: functie van het oor

Ik hoor hem praten

Zien met te: proberen

Ik zal zien het boek te krijgen

Zonder te: functie van het oog

Ik zie haar staan

Komen met te: in een bepaalde toestand komen

De cursus komt te vervallen

Zonder te: beweging

Wij komen bij je eten

Zijn met te:

Het is niets te doen

Zonder te:

Hij is koffie halen

Vinden met te: iets passiefs

Ik vind die soep niet te eten

Zonder te: aantreffen - iets actiefs

Ze vonden hem dood in bed liggen - Ik vind haar mooi zingen.

Beloven

Hij belooft

geen brief

te schrijven

Hij zal beloven

geen brief

te schrijven

Hij zegt dat hij belooft

geen brief

te schrijven

Achten - beogen - besluiten - bevelen - beweren - denken - dreigen - eisen - gebieden - gelasten - geloven - hebben - leren - pogen - verbieden - vergeten - verklaren - verlangen - verzinnen - vinden - vragen - wagen - weigeren - zeggen

Hoeven

Hij hoeft

geen brief

te schrijven

Hij zal

geen brief hoeven

te schrijven

Hij zegt dat hij

geen brief hoeft

te schrijven

Beginnen - behoren - blijken - dienen - durven - hangen - komen - liggen - lijken - lopen - plegen - schijnen - staan - vallen - wensen - weten - zien - zijn - zitten

De directie en indirectie rede

Santiago zegt: "Ik wil graag informatie over de cursussen Nederlands"

Santiago zegt **DAT** hij graag informatie wil over de cursussen Nederlands

De secretaresse vraagt: "WAT wil u weten?"

De secretaresse vraagt WAT hij wil weten

Santiago vraagt: "IS er's morgen geen cursus?"

Santiago vraagt OF er's morgen geen cursus is.

Structuur: hoofdzin (zeggen) + bijzin (DAT + S+ rest + werkwoord)
(vragen) + bijzin (VRAAGWOORD + S+ rest + werkwoord)
(vragen) + bijzin (OF (zonder VW) + S+ rest + werkwoord)

vragen / weten/ denken + of

Logisch denken: u / jij > hij/zij
hier > daar

Voorwaardelijk

ALS + z1 [toekomst / voorwaardelijk] + [DAN / ,] + z2 [zouden + onderwerp + rest + infinitief]

Als ik rijk was dan zou ik een nieuwe auto kopen

Als ik rijk was, zou ik een nieuwe auto kopen

Er

- Er is/zijn
Er zijn nieuwe studenten.
- + prepositie
Deze constructie is alleen mogelijk bij dingen, niet bij personen.
Ik praat over mijn nieuwe auto. Ik praat erover.
Ik kijk er nooit naar (naar en voetbalwedstrijd)*
- Plaats (als vervanging van *hier* of *daar*)
Je kan een zin nooit beginnen met de plaatsreferentie 'er'
Ik woon in Utrecht. Ik woon er al 3 jaar.
- + telwoord (geen, veel, weinig, een, twee, drie, etc.)
Ik heb 3 boeken. Ik heb er 3.
Ik heb er nog geen.
- onbepaald subject
Er lopen veel mensen op de straat.
 - Bij vraagzinnen met wie en wat.
Wat gaat er mee?
Wie stond er naast je?
 - Subject is 'iemand', 'niemand', 'iets', 'niets'
Er is iemand aan de deur.
Er werkt niemand met die naam bij deze firma
Er ligt niets op de tafel
 - Als onderwerp van de passieve (bij)zin
Er wordt gebruikt als (voorlopig) onderwerp met het werkwoord zijn.
Er zijn veel mensen geweest.
Kijk eens of er nog brieven gekomen zijn.
Ik hoorde dat er veel geld over was.

Er / Hier / Daar / Waar + prepositie

Er + prepositie

Te splitsen als het kan

Ik wil erover schrijven

Ik wil er al heel lang over schrijven

Daar / Hier + prepositie

+ Ik wil daar al heel lang een groot stuk over schrijven
Ik wil daarover al heel lang een groot stuk schrijven
Ik wil al heel lang een groot stuk daarover schrijven

Waar + prepositie

Waar wil je en stuk over te schrijven?
Waarover wil je en stuk te schrijven?

Vraag woord + prepositie > Waar + prepositie

Waarin is dat bedrijf precies gespecialiseerd?
Waar ging dat spannende boek dan over?

Waar + met > waarmee

Waarmee begin jij?

Waar + tot > waartoe

Ik heb geen idee waartoe het leidt

Prepositie + dat > Daar+prepositie

Ik wil daarover praten.

Lijdende vorm

Handeling de actie

Onderwerp + werkwoord WORDEN + DOOR + agens + deelwoord

De voorzitter opent de vergadering
(nu) De vergadering wordt door de voorzitter geopend

(vroeger) De hond werd door de man geslagen

(nog vroeger) De hond was al vaker door de man geslagen

- Zonder actieve persoon

Er wordt in de Tweede Kamer veel gediscussieerd

- Onbepaald subject

Er wordt vandaag een uitspraak van de minister-president verwacht

Er werd in dat artikel iets gezegd over 'de derde wereld

!!! Vandaag wordt een uitspraak van de minister-president verwacht

Toen Dave en Amanda voor de bruiloft uitgenodigd werden, waren ze heel blij.

Resultaat van de actie (aux. hebben - hadden)

Onderwerp + ZIJN + DOOR + agens + deelwoord

Onderwerp + ZIJN + deelwoord + DOOR + agens

(gisteren) Gisteren is de hond door de man geslagen
De broodjes zijn al klaargemaakt.

Nu Dave en Amanda voor een bruiloft uitgenodigd zijn, zullen ze zich wel beter thuis voelen in onze straat.

Presens

Ik koop het boek

Het boek **wordt** door mij gekocht

Imperfectum

Ik kocht het boek

Het boek **werd** door mij gekocht

Perfectum

Ik **heb** het boek gekocht

Het boek **is** door mij gekocht

Plusq. perf

Ik **had** het boek gekocht

Het boek **was** door mij gekocht

Toekomst

Ik zal het boek kopen

Het boek zal door mij **worden** gekocht

Voorwaardelijk

Ik zou het boek kopen

Het boek zou door mij **worden** gekocht

Brieven

Beste Melissa,

Kussjes / Groetjes / Tot schrijfs!

*Geachte heer / mevrouw Keulemans,
Bij deze reageer ik op de vacature...
Ik zie uw reactie met belangstelling tegemoet.
Hoogachtend,*

Bijlage:

Curriculum vitae: Persoonlijke gegevens - opleiding - ervaring - referenties

Werkwoorden met voorzetsels

Ik ben **bang voor** de honden
Ik ben **trots op** mijn broer

Joke was net nog bezig met het bakken van haar taart.
Waar zouden ze het over hebben?
Nathalie kent haar nog niet, zij is heel benieuwd naar haar.
Remco is Gerrit het met eens: in het weekend moeten werken is echt vervelend!
Zijn vriendin geeft de voorkeur aan detectives.

Omdat hij de schilderijen van Mondrian onzettend leuk vindt verheugt hij zich op de tentoonstelling.
Als het erg druk is, moet je rekening houden met lange wachttijden bij het museum.
Hij vindt zich op over de rommel in de Haagse binnenstad.
Tom is een levensgenieter en houdt van lekker eten en drinken.
Maar wat hij het liefs doet is afhankelijk van het seizoen.
Op windrige herfstdagen heeft hij behoefte aan een fikse strandwandeling.

Ik denk dat alle commissieleden zullen instemmen met dit plan; het ziet er prima uit.
Gerrit heeft moeite met het nieuwe computerprogramma.
De meeste politieagenten hebben wel eens te maken met gevaarlijke mensen.
Ik verbaas me over het succes van dat product.

Mijn man houdt zich niet zo bezig met de opvoeding.
Ik verheug me onzettend op hun bezoek.
Die oude gaskachels voldoen niet aan de nieuwe veiligheidseisen.
De hoogte van de huursubsidie is afhankelijk van je inkomen.
Ze zullen snel wennen aan hun nieuwe school.
Gelukkig heeft onze loodgieter ook verstand van verwarmingsketels.

Ik ben overtuigd van je goede bedoeling.
Ik heb geen bezwaar tegen een koningin als symbool voor onze nationale eenheid.
Volgens mij heeft mijn stem weinig invloed op de uitslag van de verkiezingen.
Veel mensen houden liever vast aan oude tradities.
Daar mee heb ik geen ervaring.

Voorzetsels

À

Er waren niet meer dan tien *à* twaalf mensen.

Aan

Hij kocht drie kaartjes *à* honderd frank.

Het koord hangt *aan* de boom

Dat was een teken *aan* de wand.

Het was *aan* de vooravond van de tweede wereldoorlog.

Geef die sla *aan* je moeder

Achter

De man staat *achter* het huis

Ik ga *na* half 12 naar bed

Af	De vermelde prijzen gelden <i>af</i> fabriek.
Behalve	<i>Except (I do want to go, except when it's not raining)</i>
Behalve / Met uitzondering van	<i>Except for (Everyone, except for him, have passed the test)</i>
Beneden	<i>Beneden</i> de Moerdijk weten ze pas wat carnaval is. Dat is <i>beneden</i> zijn waardigheid.
Betreffende	<i>Betreffende</i> deze zaak wil ik nog graag iets opmerken.
Bij / Dichtbij / Vlakbij	Hij logeert <i>bij</i> Karel. Heb je je boeken niet <i>bij</i> je? <i>Bij</i> mijn weten heeft hij gelijk. Het is al <i>bij</i> achten. De bal lag <i>binnen</i> zijn bereik.
Binnen	<i>Binnen</i> een week was ze weer op de been. Wat hangt ons nu weer <i>boven</i> het hoofd!
Boven*	Bij aankopen <i>boven</i> de honderd gulden worden uw reiskosten vergoed.
Boven op	<i>On top of (On top of the building you can see a flag)</i>
Buiten	Hij zette hem <i>buiten</i> de deur. <i>Buiten</i> kantooruren zijn wij niet bereikbaar
Door	Er staat een streep <i>door</i> dit woord. <i>Door</i> de jaren is de waardering voor dat boek nogal veranderd. <i>Door</i> een ongeval is hij invalide geworden. De toegang tot het gebouw werd <i>door</i> een conciërge gecontroleerd
In	De man is <i>in</i> het huis <i>In</i> de tram mag je niet roken. <i>In</i> juni vertrek ik <i>In</i> mei leggen alle vogeltjes een ei. <i>In</i> zaken die met het landsbelang te maken hadden, was hij bijzonder nauwgezet.
In het midden van	In the middle of (In the middle of the night I was woken by a noise)
In overeenstemming met	In accordance with (That's not in accordance with the facts)
In plaats van	Instead of (Instead of going today, we'll go tomorrow)
In tegenstelling tot	Contrary to (Contrary to what they think, we know it's true)
Langs	<i>Langs</i> het kanaal stonden vroeger populieren. <i>Langs</i> deze weg zul je je doel nooit bereiken.
Met	<i>Met</i> de jaren werden zijn ogen slechter. <i>Met</i> wie spreek ik? Hij zong <i>met</i> lange uithalen. <i>Met</i> een theelepeltje wist ze het open te krijgen. <i>Met</i> de kanarie ziek is het akelig stil in huis.
Na	<i>Na</i> de wedstrijd begon het feest. <i>Na</i> u, mevrouw! Het is kwart <i>na</i> zes. <regionaal>
Naar	Morgen ga ik <i>naar</i> Den Haag. Ruikt het hier <i>naar</i> gas? <i>Naar</i> zijn idee gaat alles goed.
Naast	Zij zat <i>naast</i> haar moeder. <i>Naast</i> mijn baan moet ik ook nog veel in het huishouden doen.
Nabij	Hij woont <i>nabij</i> de kerk.
Namens	<i>Namens</i> de feestcommissie heet ik u van harte welkom.
Om	Hij woont hier meteen <i>om</i> de hoek. We staan altijd <i>om</i> zeven uur op. Hij deed het alleen <i>om</i> de eer.
Om	In order to (We have to go now in order not to be late)
Om (...heen)	Around (Several policemen gathered around the house)
Omstreeks	De boot zal nu <i>omstreeks</i> Enkhuizen zijn. <i>Omstreeks</i> de jaarwisseling is het drukst bij de posterijen.
Ondanks	<i>Ondanks</i> veel tegenwerking zette hij door.
Onder	Hij was vaak dagen achtereen <i>onder</i> de grond. <i>Onder</i> de preek was ze in slaap gevallen.

	Toen leefden we nog <i>onder</i> een feodaal juk.
Onder meer	De 22 vogels zijn onder meer zeekoeten, alken en futen.
Op	Er stond nog een televisiemast <i>op</i> het dak. De man zit <i>op</i> de dak Ik vertrek <i>op</i> 1 mei <i>Op</i> die grond wilde hij ontslag nemen.
Over	Ik spring <i>over</i> de muur <i>Over</i> drie weken ben ik jarig Zijn jas lag <i>over</i> de stoel. <i>Over</i> een half uur ben ik klaar. Het is kwart <i>over</i> zes. Ging die lezing <i>over</i> euthanasie?
Over / Binnen	<i>In (I'll see you in two hours)</i>
Rond	Er staan mooie oude huizen <i>rond</i> het plein. <i>Rond</i> vijf uur begonnen we trek te krijgen.
Samen met	<i>Together with (I'll be working on this project together with the teacher)</i>
Sinds	<i>Sinds</i> april van het vorige jaar komt hij niet meer.
Te	Ik hoor dat hij daarover een boek probeert <i>te</i> schrijven. Het is zijn bedoeling (om) daar een boek over <i>te</i> schrijven. Het wordt geen boek om in een verloren uurtje eens even <i>te</i> lezen.
Tegen	Mijn fiets staat <i>tegen</i> het hek. Het zal nu <i>tegen</i> twaalfen zijn. Dat is niet <i>tegen</i> de letter, maar wel <i>tegen</i> de geest van de wet.
Tegenover	We wonen <i>tegenover</i> het stadhuis. Hoe sta je <i>tegenover</i> dit voorstel?
Tijdens	<i>Tijdens</i> de oorlog mocht je 's nachts niet je huis uit.
Tot	Van Groningen <i>tot</i> Vlissingen en van Den Helder <i>tot</i> Maastricht werd er gedemonstreerd. Nou, <i>tot</i> vanavond dan! <i>Tot</i> mijn grote verbazing won ik de eerste prijs.
Trots	<i>Trots</i> zijn verbod liet ik me niet weerhouden.
Tussen	Dit tafeltje kan nog wel <i>tussen</i> de bank en de kast. <i>Tussen</i> zes en zeven ben ik thuis. Er is een groot verschil <i>tussen</i> chimpansees en gorilla's. <i>Tussen</i> al die mensen kon ik hem niet ontdekken. De overvaller verdween <i>tussen</i> het struikgewas. Is dat boek niet <i>tussen</i> die stapel daar te vinden? Hij zette zijn voet <i>tussen</i> de deur. We eten <i>tussen</i> de middag een boterham.
Uit	Zij kwam net <i>uit</i> Parijs. <i>Uit</i> jouw verhaal had ik dat al begrepen. Ze deed het alleen <i>uit</i> plichtsbesef.
Van	Ik kom net <i>van</i> kantoor. <i>Van</i> zes tot zeven ben ik thuis. Is dit de fiets <i>van</i> Karel? <i>Van</i> grammatica had hij nog nooit gehoord. Hij blaakt weer <i>van</i> energie. De tafel is <i>van</i> hout. Hij zei <i>van</i> niet. Ik had zoiets <i>van</i> wat doe ik hier nog. <informeel>
Vanaf	<i>Vanaf</i> die blauwe streep mag je parkeren. <i>Vanaf</i> zes uur ben ik thuis.
Vanuit	Ik zal je bellen <i>vanuit</i> Druten.
Vanwege	Because of (Because of your actions you'll be convicted)
Via	Hij reed <i>via</i> Breda naar Antwerpen. Ik heb het gehoord <i>via</i> een gemeenschappelijke kennis.
Volgens	<i>Volgens</i> de berichten is hij overleden.

Voor

Hij stond *voor* me, daarom zag ik niets.
Is dat cadeau *voor* mij?
Voor zes uur ben ik niet thuis.
Het is tien *voor* zes.
De man staat *voor* het huis
Ik ga *voor* half 12 naar bed

Voorbeeld

???

Vorbij

De bus rijdt *voorbij* het huis
Vorbij de derde lantaarnpaal links is een telefooncel.

Zonder

Kinderen onder de 16 jaar hebben *zonder* geleide geen toegang.

Boven (voorzetsel) # onder : voorbeeld, *De lamp hangt boven / over de tafel*
Boven (bijwoord) # beneden: voorbeeld, *Ik eet beneden / boven in de eetkamer*

Onregelmatige werkwoorden

* > "zijn"

Infinitief - 1st.p. enkelvoud (Tegenwoordige , Ik)-1st p. meervoud (Tegenwoordige , Wij) - 1st p. enkelvoud (Verleden,Ik)-
1st p. meervoud (Verleden,Wij) - deelwoord

Bakken - Bak - Bakken - Bakte - Bakten - Gebakken	Coure
Barsten - Barst - Barsten - Bartste - Barstten - Gebarsten *	Esquerdar-se
Bederven - Bederf - Bederven - Bedierf - Bedierven - Bedorven *	Espatllar, malcriar
Bedriegen - Bedrieg - Bedriegen - Bedroog - Bedrogen - Bedrogen	Decebre
Beginnen - Begin - Beginnen - Begon - Begonnen - Begonnen*	Començar
Bevelen - Beveel - Bevelen - Beval - Bevalen - Bevolen	Manar
Bevriezen - Bevries - Bevriezen - Bevroor - Bevrorer - Bevroren*	Congelar
Bewegen - beweeg - bewegen - bewoog - bewogen - bewogen	Moure's
Bezwijken - Bezwijk - Bezwijkt - Bezweek - Bezweken - Bezweken *	Desplomar-se
Bidden - Bid - Bidden - Bad - Baden - Gebeden	Resar
Bieden - Bied - Bieden - Bood - Boden - Geboden	Oferir
Bijten - Bijt - Bijten - Beet - Beten - Gebeten	Mossegar
Binden - Bind - Binden - Bond - Bonden - Gebonden	Lligar
Blazen - Blaas - Blazen - Blies - Bliezen - Geblazen	Bufar
Blijken - Blijk - Blijken - Bleek - Bleken - Gebleken*	Semblar-se
Blijven - Blijf - Blijven- Bleef - Bleven - Gebleven*	Romandre
Blinken - Blink - Blinken - Blonk - Blonken - Geblonken	Lluir
Braden - Braad - Braden - Braadde - Braadden - Gebraden	Fregir
Breken - Breek - Breken - Brak - Braken - Gebroken	Trencar
Brengen - Breng - Brengen - Bracht - Brachten - Gebracht	Portar
Brouwen - Brouw - Brouwen - Brouwde - Brouwden - Gebrouwen	Fabricar cervesa
Buigen - Buig - Buigen - Boog - Bogen - Gebogen	Inclinar-se
Delven - Delf - Delven - Dolf/Delfde - Dolven/Delfden - Gedolven	Cavar
Denken - Denk - Denken - Dacht - Dachten - Gedacht	Pensar
Doen - Doe - Doen - Deed - Deden - Gedaan	Fer
Dragen - Draag - Dragen - Droeg - Droegen - Gedragen	Transportar, apoiar-se
Drijven - Drijf - Drijven - Dreef - Dreven - Gedreven	Flotar
Dringen - Dring - Dringen - Drong - Drogen - Gedrongen	Empényer
Drinken - Drink - Drinken - Dronk - Dronken - Gedronken	Beure
Druipen - Druip - Druipen - Droop - Dropen - Gedropen	Gotejar
Duiken - Duik - Duiken - Dook - Doken - Gedoken	Submergir-se
Durven - Durf - Durven - Durfde - Durfden - Gedurfd	Atrevir-se
Dwingen - Dwing - Dwingen - Dwong - Dwongen - Gedwongen	Forçar

Eten - Eet - Eten - At - Aten - Gegeten	Menjar
Fluiten - Fluit - Fluiten - Floot - Floten - Gefloten	Xiular
Gaan - Ga - Gaan - Ging - Gingen - Gegaan *	Anar
Gelden - Geld - Gelden - Gold - Golden - Gegolden	Aplicar-se a
Genezen - Genees - Genezen - Genas - Genazen - Genezen *	Curar-se
Genieten - Geniet - Genieten - Genoot - Genoten - Genoten	Divertir-se
Geven - Geef - Geven - Gaf - Gaven - Gegeven	Donar
Gieten - Giet - Gieten - Goot - Goten - Gegoten	Vessar
Glijden- Glijd - Glijden - Gleed - Gegleden	Relliscar
Glimmen - Glim - Glimmen - Glom - Glommen - Geglommen	Brillar
Graven - Graaf - Graven - Groef - Groeven - Gegraven	Cavar
Grijpen - Grijp - Grijpen - Greep - Greepen - Gegrepen	Agafar
Hangen - Hang - Hangen - Hing - Hingen - Gehangen	Penjar
Hebben - Heb - Hebben - Had - Hadden - Gehad	Tenir
Heffen - Hef - Heffen - Hief - Hiefen - Geheven	Aixecar
Helpen - Help - Helpen - Hielp - Hielpen - Geholpen	Ajudar
Heten - Heet - Heten - Heette - Heetten - Geheten	Ser anomenat
Hijzen - Hijs - Hijzen - Hees - Hesen - Gehesen	Issar
Hoeven - Hoef - Hoeven - Hoefde - Hoefden - Gehoeven/Gehoefd	Tenir que, caldre
Houden - Houd - Houden - Hield - Hielden - Gehouden	Mantenir
Jagen - Jaag - Jagen - Jaagde - Jaagden - Gejaagd	Caçar
Kiezen - Kies - Kiezen - Koos - Kozen - Gekozen	Escollir
Kijken - Kijk - Kijken - Keek - Keken - Gekeken	Mirar
Klimmen - Klim - Klimmen - Klom - Klommen - Geklommen	Escalar
Klinken - Klink - Klinken - Klonk - Klonken - Geklonken	Sonar
Knijpen - Knijp - Knijpen - Kneep - Knepen - Geknepen	Apretar
Komen - Kom - Komen - Kwam - Kwamen - Gekomen*	Venir
Kopen - Koop - Kopen - Kocht - Kochten - Gekocht	Comprar
Krijgen - Krijg - Krijgen - Kreeg - Kregen - Gekregen	Aconseguir
Krimpen - Krimp - Krimpen - Kromp - Krompen - Gekrompen *	Encongir-se
Kruipen - Kruip - Kruipen - Kroop - Kropen - Gekropen	Gatejar
Kunnen - Kan - Kunnen - Kon - Konden - Gekund	Poder, ser capaç
Lachen - Lach - Lachten - Lachte - Lachten - Gelachen	Riure
Laden - Laad - Laden - Laadde - Laadden - Geladen	Carregar (load)
Laten - Laat - Laten - Liet - Lieten - Gelaten	Deixar
Leggen - Leg - Leggen - Legde - Legden - Gelegd	Posar
Lezen - Lees - Lezen - Las - Lazen - Gelezen	Llegir
Liegen - Lieg - Liegen - Loog - Logen - Gelogen	Mentir

Liggen - Lig - Liggen - Lag - Lagen - Gelegen	Jeure
Lijden - Lijd - Lijden - Leed - Leden - Geleden	Sofrir
Lijken - Lijk - Lijken - Leek - Leken - Geleken	Assemblar-se
Lopen - Loop - Lopen - Liep - Liepen - Gelopen	Caminar
Melken - Melk - Melken - Molk - Molken - Gemolken	Munyir
Meten - Meet - Meten - Mat - Maten - Gemeten	Mesurar
Moeten - Moet - Moeten - Moest - Moesten - Gemoeten	Haber de
Mogen - Mag - Mogen - Mocht - Mochten - Gemogen	Podría ser
Nemen - Neem - Nemen - Nam - Namen - Genomen	Agafar
Overlijden - overlijd - overlijden - overleed - overleden - overleden *	Morir-se
Plegen - Pleeg - Plegen - Pleegde - Pleegden - Gepleegd	Cometre
Raden - Raad - Raden - Raadde - Raadden - Geraden	Endevinar
Rijden - Rijd - Rijden - Reed - Reden - Gereden	Conduir
Rijzen - rijs - rijzen - rees - rezen - gerezen *	Ascendir
Roepen - Roep - Roepen - Riep - Riepen - Geroepen	Cridar
Ruiken - Ruik - Ruiken - Rook - Roken - Gerookt	Fumar
Scheiden - Scheid - Scheiden - Scheidde - Scheidden - Gescheiden*	Separar-se
Schelden - Scheld - Schelden - Schold - Scholden - Gescholden	Maleir
Schenken - Schenk - Schenken - Schonk - Schonken - Geschonken	Vessar
Scheppen - Schep - Scheppen - Schepte - Schepten - Geschept	Crear
Scheren - Scheer - Scheren - Schoor - Schoren - Geschoren	Afeitar-se
Schieten - Schiet - Schieten - Schoot - Schoten - Geschoten	Disparar
Schijnen - Schijn - Schijnen - Scheen - Schenen - Geschenen	Semblar
Schrijven - Schrijf - Schrijven - Schreef - Schreven - Geschreven	EscCRIURE
Schrikken - Schrik - Schrikken - Schok - Schrokken - Geschrokken *	Estar espantat
Schuilen - Schuil - Schuilen - Schuilde - Schuilden - Geschuild	Refugiar-se
Schuiven - Schuif - Schuiven - Schoof - Schoven - Geschoven	Empényer
Slaan - Sla - Slaan - Sloeg - Sloegen - Geslagen	Colpejar
Slapen - Slaap - Slapen - Sliep - Sliepen - Geslapen	Dormir
Slijpen - Slijp - Slijpen - Sleep - Slepen - Geslepen	Esmolar
Slijten - Slijt - Slijten - Sleet - Sleten - Gesleten	Desgastar-se
Sluipen - Sluip - Sluipen - Sloop - Slopen - Geslopen	Relliscar
Sluiten - Sluit - Sluiten - Slood - Sloten - Gesloten	Tancar
Smelten - Smelt - Smelten - Smolt - Smolten - Gesmolten	Fondre's
Smijten - Smijt - Smijten - Smeet - Smeten - Gesmeten	Llençar
Snijden - Snijd - Snijden - Sneed - Sneden - Gesneden	Tallar
Snuiten - Snuit - Snuiten - Snoot - Snoten - Gesnoten	Mocar-se
Snuiven - Snuif - Snuiven - Snoof - Snoven - Gesnoven	Ensumar

Spannen - Span - Spannen - Spande - Spanden - Gespannen	Apretar
Spreken - Spreek - Spreken - Sprak - Spraken - Gesproken	Parlar
Springen - Spring - Springen - Sprong - Sprongen - Gesprongen	Saltar
Spugen - Spuug - Spugen - Spuugde - Spuuden - Gespuugd	Escopir
Staan - Sta - Staan - Stond - Stonden - Gestaan	Estar dempeus
Steken - Steek - Steken - Stak - Staken - Gestoken	Punxar
Stelen - Steel - Stelen - Stal - Stalen - Gestolen	Robar
Sterven - Sterf - Sterven - Stierf - Stierven - Gestorven*	Morir
Stijgen - Stijg - Stijgen - Steeg - Stegen - Gestegen*	Aixercar-se, pujar
Stinken - Stink - Stinken - Stonk - Stonken - Gestonken	Fer tuf
Stoten - Stoot - Stoten - Stootte - Stootten - Gestoten	Colpejar
Strijden - Strijd - Strijden - Streed - Streden - Gestreden	Lluitar per
Strijken - Strijk - Strijken - Streek - Streken - Gestreken	Planxar
Treffen - Tref - Treffen - Trof - Troffen - Getroffen	Trobar-se
Trekken - Trek - Trekken - Trok - Trokken - Getrokken	Empènyer
Vallen - Val - Vallen - Viel - Vielen - Gevallen*	Caure
Vangen - Vang - Vangen - Ving - Vingen - Gevangen	Atrapar
Varen - Vaar - Varen - Voer - Voeren - Gevaren	Navegar
Vechten - Vecht - Vechten - Vocht - Vochten - Gevochten	Lluitar-se
Werkwoordieden - Werkwoordied - Werkwoordieden - Werkwoordood - Werkwoordoden - Werkwoordoden	Prohibir
Verdwijnen - Verdwiijn - Verdwijnen - Verdween - Verdwenen - Verdwenen*	Desaparèixer
Vergeeten - Vergeet - Vergeten - Vergat - Vergaten - Vergaten *	Oblidar
Verlaten - verlaat - verlaten - verliet - verlieten - verlaten	
Verliezen - Verlies - Verliezen - Verloor - Verloren - Verloren	Perdre
Vinden - Vind - Vinden - Vond - Vonden - Gevonden	Trobar
Vliegen - Vlieg - Vliegen - Vloog - Vlogen - Gevlogen	Volar
Vouwen - Vouw - Vouwen - Vouwde - Vouwden - Gevouwen	Doblegar
Vragen - Vraag - Vragen - Vroeg - Vroegen - Gevragen	Preguntar
Vriezen - Vries - Vriezen - Vroor - Vroren - Gevroren	Congelar
Vrijen - Vrij - Vrijen - Vree - Vreeën - Gevreeën	Fer l'amor
Waaien - Waai - Waaien - Woei - Woeien - Gewaaid	Bufar (el vent)
Wassen - Was - Wassen - Waste - Wasten - Gewassen	Rentar
Wegen - Weeg - Wegen - Woog - Wogen - Gewogen	Pesar
Werpen - Werp - Werpen - Wierp - Wierpen - Geworpen	Llençar
Weten - Weet - Weten - Wist - Wisten - Geweten	Saber
Wijzen - Wijs - Wijzen - Wees - Wezen - Gewezen	Assenyalar
Willen - Wil - Willen - Wilde/Wou - Wilden/Wouden - Gewild	Voler
Winden - Wind - Winden - Wond - Wonden - Gewonden	Enrotllar

Winnen - Win - Winnen - Won - Wonnen - Gewonnen	Guanyar
Worden - Word - Worden - Werd - Werden - Geworden*	Esdevenir
Wrijven - Wrijf - Wrijven - Wreef - Wreven - Gewreven	Fregar
Wuiven - Wuif - Wuiven - Wuifde - Wuifden - Gewoven	Remoure's
Zeggen - Zeg - Zeggen - Zei - Zeiden - Gezegd	Dir
Zenden - Zend - Zenden - Zond - Zonden - Gezonden	Enviar
Zien - Zie - Zien - Zag - Zagen - Gezien	Veure
Zijn - ben - zijn - was - waren - geweest	Ser
Zingen - Zing - Zingen - Zong - Zongen - Gezongen	Cantar
Zinken - Zink - Zinken - Zonk - Zonken - Gezonken	Enfonsar-se
Zitten - Zit - Zitten - Zat - Zaten - Gezeten	Seure
Zoeken - Zoek - Zoeken - Zocht - Zochten - Gezocht	Buscar
Zuigen - Zuig - Zuigen - Zoog - Zogen - Gezogen	Xupar
Zullen - Zal - Zullen - Zou - Zouden - (no participle)	Futur
Zwellen - Zwel - Zwellen - Zwol - Zwollen - Gezwollen	Inflar-se
Zwemmen - Zwem - Zwemmen - Zwom - Zwommen - Gezwommen	Nedar
Zweren - zweer - zweren - zwoer/zweerde - zwoeren/zweerden - gezworen/gezweerd	Jurar
Zwerven - Zwerf - Zwerven - Zwierv - Zwierven - Gezworven	Preguntar-se
Zwijgen - Zwiig - Zwijgen - Zweeg - Zwegen - Gezwegen	Estar callat